

SWT doet geen afbreuk aan het recht op toekenning van het rustpensioen voor grensarbeiders zoals van toepassing vóór 1 januari 2015.

In een arrest van 17 januari 2020 werd door het arbeidshof Antwerpen, afdeling Hasselt, gestipuleerd dat de keuze van een werknemer om in te stappen in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) in plaats van effectief op vervroegd rustpensioen te gaan, geen afbreuk doet aan de toepasselijkheid van art. 5, §7 KB van 23 december 1996 zoals van kracht vóór 1 januari 2015. Het arbeidshof bevestigt hiermee het standpunt van de eerste rechter en geeft tevens navolging aan de reeds per vonnis dd. 21 maart 2018 geponeerde zienswijze van de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Gent. Op die manier wordt -zij het gedeeltelijk- aan zowel de problematiek van het “pensioengat” als aan de “negatievere” berekeningswijze onder de nieuwe regeling geremedieerd.

I.

I.1.

De reglementering inzake het rustpensioen van grensarbeiders werd ingrijpend hervormd door de Programmawet van 19 december 2014, die werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 29 december 2014 en in werking is getreden op 1 januari 2015.

I.2.

De voornaamste wijzigingen werden aangebracht door art. 198 van voornoemde Programmawet dat in een wijziging voorziet van de tekst van art. 5, §7 van de het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot invoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

In de versie van art. 5, §7 KB van 23 december 1996 zoals van kracht vóór 1 januari 2015, werd aan grensarbeiders een rustpensioen toegekend dat gelijk is aan het bedrag van het rustpensioen dat zou worden bekomen, indien men enkel in België arbeidsprestaties zou hebben geleverd, waarbij dit bedrag evenwel werd verminderd met het wettelijk pensioen dat door de buitenlandse overheid werd toegekend voor de in het buitenland geleverde prestaties.

De versie van art. 5, §7 KB van 23 december 1996 zoals van kracht ná 1 januari 2015 hervormt het rustpensioen van grensarbeiders op diverse vlakken. De nieuwe regeling komt erop neer dat een grensarbeider vanaf het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd in België enkel aanspraak kan maken op een rustpensioen dat wordt berekend op basis van de tewerkstellingsperiodes in België. Pas vanaf het ogenblik dat de grensarbeider ook in het buitenland de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, wordt er een aanvulling (“complement”) toegekend op het Belgische rustpensioen dat gelijk is aan het bedrag van het rustpensioen dat de grensarbeider zou hebben verkregen indien de tewerkstelling uitsluitend in België had plaatsgevonden, evenwel te verminderen met het buitenlands wettelijk pensioen én het buitenlands aanvullend pensioen.

Deze nieuwe regeling heeft tot gevolg dat veel grensarbeiders in een “pensioengat” vallen: in de periode tussen het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd in België (65 jaar) en de pensioengerechtigde leeftijd in het buitenland (zoals in dit geval 66 jaar en 4 maanden in Nederland), krijgt de grensarbeider uitsluitend een rustpensioen op basis van de prestaties in België.

Ook wanneer men de pensioengerechtigde leeftijd in het buitenland bereikt, komt het totale bedrag van het rustpensioen lager uit, aangezien voor het berekenen van het complement niet enkel het buitenlands wettelijk pensioen in mindering wordt gebracht, doch ook het buitenlands aanvullend pensioen.

2.

2.1.

Teneinde te vermijden dat voormelde drastische wijziging van toepassing zou zijn op werknemers die aan de vooravond van hun pensioen zouden staan, voorzag de wetgever een overgangsregeling in art. 201 van de Programmawet van 19 december 2014.

De overgangsregeling is eenvoudig en komt erop neer dat de nieuwe regeling inzake de pensioenen van grensarbeiders niet van toepassing is op werknemers die perioden van tewerkstelling als grensarbeider bewijzen vóór 1 januari 2015 en die vóór 1 december 2015 hetzij de leeftijd van 65 jaar bereiken, hetzij voldoen aan de voorwaarden om vervroegd rustpensioen te verkrijgen.

2.2.

Hoewel de bewoordingen van art. 201, 2de lid Programmawet van 19 december 2014 duidelijk en niet voor interpretatie vatbaar zijn, heeft de Federale Pensioendienst steeds het standpunt ingenomen als zou het instappen in het systeem van SWT tot gevolg hebben dat een werknemer niet langer kan voldoen aan de voorwaarden inzake vervroegd rustpensioen.

Aldus, zo oordeelde de Federale Pensioendienst, doet het instappen in het systeem van SWT de loopbaanvoorwaarden van de betrokken werknemer wijzigen en diens oppensioenstelling doorschuiven. Hieruit zou dan voortvloeien dat de overgangsregeling niet geldt voor een werknemer die de mogelijkheid had om vóór 1 december 2015 op vervroegd pensioen te gaan, doch opteerde voor SWT.

Het arbeidshof maakt nu -terecht- een einde aan voornoemde interpretatie door te stellen dat het instappen in het systeem van SWT niet zonder meer betekent dat een werknemer niet meer kan voldoen aan de voorwaarden van de overgangsregeling, t.t.z. vóór 1 december 2015 voldoen aan de voorwaarden om vervroegd rustpensioen te verkrijgen. De Programmawet vereist immers geenszins het uitputten/genot van het vervroegd rustpensioen voor de toepasselijkheid van de overgangsregeling.

Het arbeidshof herneemt in die zin het standpunt van de eerste rechter, alsook de door de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Gent, in haar vonnis van 21 maart 2018 geformuleerde argumentatie dat het recht op vervroegd pensioen wordt vastgeklikt van zodra aan de voorwaarden is voldaan. De latere keuze voor de instap in het stelsel van SWT doet hieraan geen afbreuk.

3.

De gevolgen van voornoemd arrest zijn niet min, nu men -als men onder de voorwaarden van de overgangsregeling ressorteert- de toepasselijkheid van de nieuwe regelgeving, inclusief het “pensioengat” en de “negatievere” berekeningswijze van het complement, kan ontlopen.